

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre . 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Pötör Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Debreczen nemzeti ünnepe.

A szabadságszobor leleplezése.

Felzug a tömeg éljen-riadalma, meghajolnak a lobogók, lehull Hungária magasztos ércalakjáról a lepel s a nyári légbe belevegyül a Hymnusz, a mi nemzeti imádságunk hangja..... Ezren és ezren zengik áhitattal, lelkesedve!

Ma leplezik le a magyar szabadság dicsőségére emelt szobrot, amelyet Debreczen közönségének áldozatkészsége emelt a hit és a tudomány temploma közötti ligetben.

Hatalmas, lelket emelő ünnepség fog keretül szolgálni a szobor leleplezésnek. Készülnek már reá hetek óta. Ennek a városnak, a magyar róna metropolisának megdobbant a szíve a nagy ünnep hallatára. Ur és szegény egyaránt felveszi ünneplő köntösét s szívében-lelkében egybe forrva

mond dicsőítő hymnuszt a magyar szabadságnak.

A megtépedesett, eltiport, lelánczott és mégis dicső, diadalmas, új életre kelt szabadságnak!

Magyar fájának minden büszkeségével, hazáját szerető szívének minden dobbanásával mond hálát és dicséretet a magyarok gondviselő istenének s teszi le az el nem hervadó koszorút a szobor talapzatára Debreczen népe. Mert ennek a városnak minden polgára lángoló lélekkel csügg nemzete szabadságán. Csendben és viharban ezért élt, ezért munkálkodott; aczélos karjával ezért forgatta a szablyát, Thököly, Boeskey, Rákóczy szabadságharczaiban és legutóbb abban a fenséges küzdelemben, melynek egyik szomoruan bugó akkordja ötvenhárom évvel ezelőtt itt, e város határában

hangzott el. — A szomorú végű debreczeni csata ötvenharmadik évfordulóján im ünnepi ruhába öltözve örömmünnepet ülünk és szabadságszobrot leleplezünk. — A vesztett csata fordulóján Hymnuszunk csodás erővel tör az ég felé, harsogó szava elzengi messze, hogy a hősök véréből sarjadt szabadság fája félszázad után él gyümölcsözve.

Él és élni fog mindaddig, míg a szentelt hantok felett egy magyar él és mond imát a haza védelmében elesett dicsők emlékéért. Él és elmondja mindazoknak, akik a mi népünk ellen támadni akarnak, hogy Hungária fáklyát lobogtató ércalakja egy vértengerbe fojtott, de mindig diadalmasan küzdött erős, bátor nép génusza. Olyan génusz, aki lépésről-lépésre kíséri a magyart,

A debreczeni osata után.

Muszkák Debreczenben.

A debreczeni csata augusztus 2-án zajlott le. A hét-nyolcezer főt számláló hadak tudvalevőleg a csata veszttel két főágra szakadva rendetlenül vonultak vissza. Egyrészt Vámos-Pércs felé húzódtak, másrésze pedig Mike-Pércs felé tartott.

A muszkák tizszerannyi hada ellepte Debreczen város környékét s egyszerre egészen váratlanul rendetlen rohamokban csapott be a védtelen város utcaiba. Főképp Hatvan-utca volt az irány, melyen a cserkeszek s kozákok kivont karddal, felvont pisztolylyal, a győzelemtől s rablási vágytól elvakítva rohant be, a menekülő, védtelen polgárokat, nőket, gyermekeket lovakkal tapodtatva, kardjaikkal vagdalva és lövöldözve, míg a főpiacra nem értek, mások a főpiacra nem is kívánczozva, azonnal rabláshoz fogtak; egyeseket s egész házakat kegyetlenkedés közt kifosztva minden értékéből.

A rablás kevés idő múlva általánossá lón s tartott rendszeresen 3 napig, rendszer nélkül pedig hetekig is.

Nem tagadhatni, hogy egyes száguldozók s zsarolók erős ellenállásra találtak a polgárok közt, sőt nem egy-két muszka lelte sirját is a rablás színhelyén...

A negyedik napon már nem volt a rablás engedélyezve. S a muszkatisztek, kik legtöbbnyire kellő műveltséget tanusítottak, sok családot megszabadítottak a zsarolástól és halálos küzdelmekről.

A 3 napi rablás főképp azért volt engedélyezve, hogy egyfelől a vitéz seregek jutalomban részesüljenek, másfelől azért, mert a muszkák fővezére Paskevics ezt a dicsőséget csakis kegyelemből engedélyezte a városnak, a helyett, hogy — mint akarta — nagytemplomot és általában a várost földig lövesse.

A muszkák a rablás betiltása után, igen ügyesek voltak abban, hogy a lakosság által a földbe rejtett arany s ezüst neműeket és egyéb értékes tárgyakat is kikütsassák. Puskáikkal verdesték az udvarokon a földet s a hol észrevették, hogy reng a gödrökre hányt föld, ott azonnal hozzá fogtak az ásáshoz s legtöbbnyire kellő sikerrel.

A pinczéket kiváló kedvvel verték fel s kivált a pálinkát kedvelték. Nem ritkán lehetett azonban látni, hogy a vitézek —

már egyebet nem kapván, a nyers krumplit és uborkát is falták héjastól, sokszor tejbe hányva, a mit a magyarok nézni is irtóztak...

A főpiac a nagytemplomtól kezdve Várad-utca végéig istálló volt, ott lovak voltak végig kikötve s jászlak rögtönözve azok számára.

A városházában pedig az elfogott honvédek s nemzetőrök őriztettek s soroztatnak be a Szirmay osztrák cs. ezedes parancsára. A mellett megkezdett a faggatás s a kínzás rendszeresen.

Zichy Ferencz gróf cs. k. biztos többi közt azt a dicsőséget szerezte magának, hogy Szanka Józsefet, az „Alföldi Hirlap“ egyik szerkesztőjét szabad cikkeiért deresre huzatván, kozákokkal megkancsukáztatta, a mibe végre bele is halt a derék férfi, családja pedig elpusztult utána.

S őket hetekig nem lehetett látni az utcákon. A családok titkon sirtak, sóhajtottak s remegtek a rejtegetett honvédek s nemzetőrök életéért, mély gyászba burkolva a szenvedő hazáért. Ilyen volt Debreczen ötvenhárom év előtt.

ott van vele harcban és békében, ott volt a kurucz szabadságharc alatt. Ott volt ötvennégy év előtti szent csatánkban, melyről a dalos poéta azt zengi, hogy a védelmezett népjog szent csatája volt.

Hungária érzalakjáról hull a lepel, ezrek és ezrek diadalkiáltása között. Meghajlik a sok zászló között az a golyótépett lobogó is, amelyet ötvenhárom évvel ezelőtt bátor karok vittek diadalról-diadalra. És Hungária patrona szelid szemekkel tekint erre a lobogóra. Reszkető aggastyánok veszik körül, galambösz hajjal, meghajtott fejjel, de a szemekben nemes tüzzel. Megértik a szobor néma tekintetét, amint az köszönget és tisztelget int. Hiszen ha ők meg ezer és ezer társaik nem küzdenek oroszláni bátorsággal, ma nem állana a méltóságos ércszobor, ma nem lenne magyar szabadság, ott vergődne a lánczok között eltiporva, ahol vergődik nem egy nemzet, amelynek fiaiban a visszavonás rut gyűlölete megölte a nemzeti szabadság-érzetet.

A magyar szabadság azonban él és diadalmasan virágzik. Hogy bele van plantálva a szivekbe, a lelkekbe, hogy ott ragyog minden fűszálon és virágon, annak beszédes tanuja a mai szoborleleplezés. Nem hívtuk meg ünnepélyünkre az egész országot, mégis országos jelentőségű az. Hiszen a magyar szabadság apotheozise ez a nagy ünep.

A hősök emlékének szól, kik duló csaták után elpihentek s porladozó szivük nemzetük dicsőségéről álmodik. Ők alusznak, de álmukat a nemzet kegyelete őrzi és őrízni fogja a ma leleplezendő ércszobor is, amely élő emlékeztetője annak, hogy a magyart megölni, kiirtani nem lehet, hogy a szabadságszeretet erősebb az élet szereteténél, hogy ez a nép kihullatja vérért, de szabadság nélkül nem élt és nem élhet soha.

Hulljon le hát a lepel, zengjen az éljen-riadalom, kiáltsa ezer és ezer ajak: dicsőség a magyar nemzet szent szabadságának!

A mai ünnepély programja.

Az ünnepély sorrendjét ezen nevezetes napra a rendezőbizottság a következőleg állapította meg:

I. Délelőtt.

Reggel 8 órakor gyülekezése a rendezőbizottságnak, egyletek és társulatoknak és azok küldöttségeinek saját zászlóik alatt és jelvényeikkel a város székházának udvarán. Innen fél 9 órakor indulás a ref. nagytemplomban tartandó istentiszteletre. A felvonulás a következő sorrendben történik:

1. Az „Egyetértés“ önk. dal- és zeneegylet zenekara.
2. Az 1848—49. évi honvéd-egylet tagjai a 13 egyenruhás öreg honvéd zászlója alatt.
3. A 12 tagu szoborbizottság.
4. A városi tanács és tisztikar.
5. Hajdu-vármegye küldöttségei és tisztikara.
6. Debreczen sz. kir. város és Hajdu-vármegye országgyűlési képviselői, a városi és vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok, az ev. ref. egyház presbytériuma és a többi egyházak küldöttségei.
7. A Csokonai kör. Főiskolai ifjuság és tanintézetek.
8. Társadalmi és kulturális egyletek zászlóikkal.
9. A dalegyletek zászlóik alatt alakulási idejük szerint: a) Főiskolai kántus, b) Debreczeni dalegylet c) Munkás dalegylet, d) Ács ifjusági dalegylet, e) Petőfi dalkör, f) „Egyetértés“ önképző-, dal- és zeneegylet, g) Szent László dalegylet, h) Kőműves dalegylet, i) Debreczeni kereskedő ifjak önképző-egyesület dalköre.
10. Debreczeni közgazdasági intézmények, hivatalok, testületek és ipartársulatok.

A) Az ev. ref. nagytemplomban:

D. e. 9 órakor: istentisztelet Széll István kántor orgonázása és a debreczeni dalegylet közreműködése mellett. Az alkalmi imát Könyves Tóth Kálmán lelkipásztor tartja.

Itt megemlítjük, hogy az ünneplő közönség zászló- és koszoru-vívó tagjai az istentisztelet tartama alatt az Emlékkertbe vonulnak s ott a szabadságszobor előtt felállított emelvényeken foglalnak helyet.

B) Az Emlékkertben:

D. e. 10 órakor a szabadságszobor előtt:

1. Szózat. Éneklik az összes debreczeni dalegyletek. Karnagy: Mácsai Sándor.
2. Elnöki megnyitó beszéd, a 12 tagu szoborbizottság elnöke: Komlóssy Arthur, városi főjegyző, polgármesterhelyettestől.
3. Ünnepi beszéd: Tartja: Dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, szoborbizottsági tag. A szobor leleplezése a szónoklat közben fog megtörténni.
4. Alkalmi szónoklat az ev. ref. főiskolai ifjuság nevében, tartja: Görömbey Péter főiskolai senior.
5. Ünnepi költemény, irta és szavalja: Dr. Benedek János országgyűlési képviselő, szoborbizottsági tag.
6. A leleplezett szabadságszobrot a szoborbizottság elnöke átadja Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesternek, — ki azt a város nevében átvéve, — a Csokonai-körnek, mint az emlékkert gondozójának oltalmába ajánlja.
7. Géresi Kálmánnak, a Csokonai-kör elnökének válasza.
8. A koszoruknak a megállapított sorrendben, a szobor talapzatára elhelyezés.
9. Hymnus, éneklik az összes dalegyletek. Karnagy: Mácsay Sándor.

II. Délután.

Az ev. ref. főiskola ifjusága által a debreczeni csata évforduló napja alkalmából rendezendő ünnepély sorrendje:

Délután 4 órakor. Gyülekezés az ev. ref. főiskola udvarán.

Délután fél 5 órakor. Indulás a honvéd-temetőbe az „Egyetértés“ önképző-, dal- és zeneegylet zenekarának működése, az 1848—49-es honvédegylet tagjai s a zászlójával kivonuló 13 egyenruhás öreg honvéd vezetése mellett.

C) A honvédtemetőben:

1. Hymnus, éneklik az összes városi dalegyletek.
2. Alkalmi óda Gulyás József II-od éves bölcsészettanhallgatótól, szavalja: Hódy Béla joghallgató.
3. Ünnepi beszéd; tartja: Nagy Sándor joghallgató.
4. „Szabadságharcz dala“, énekli: a „Petőfi-dalkör.“ Karnagy: Fentzl Rudolf.
5. A honvéd-emlékre szánt koszorúk elhelyezése.
6. Költemények, irta és szavalja: Oláh Gábor III-ad éves bölcsészettanhallgató.
7. Szózat, éneklik: az összes dalegyletek.

III. Este.

D) A nagyerdői vígadóban:

A „Polgári-kör“ által a szabadságszobor leleplezésének ünnepélye alkalmából rendezett nyári táncvigalom. Kezdete 8 órakor. Belépti-díjak: Család-jegy 4 személyre 6 korona. Személy-jegy 2 korona.

A rendezőség.

Mi lesz a kiegyezéssel?

Körber ur Rátóton.

Mos már Bécsből is megerősítik, hogy Körber osztrák miniszterelnök legközelebb ellátogat Rátótra magyar kollegájához. Ez a körülmény biztosítja, hogy a személyes viszony a két miniszterelnök között megjavult, de semmi esetre se jelenti azt, hogy a kiegyezés dolga jól állana.

Legalább erre vall az a félhivatalos jelentés, mely szerint a vámtarifa harmadik olvasása már folyik ugyan, de a fontos tételek egyelőre függőben hagyatnak, miután ezekre nézve a két kormány között még mindig mélyreható ellentétek állanak fenn.

Örvendenénk, ha ez a félhivatalos verzió megtelelne a valóságnak és az ellentétek igazában fennállanának, mert ez azt jelentené, hogy a magyar kormány még nem engedett minden vonalon.

Csakhogy a tények másról győznek meg bennünket és Darányi miniszternek duzzogása és lemondással való fenyegetése azt sejteti velünk, hogy Széll Kálmán a marhaexport kérdésében se tudta álláspontját érvényesíteni.

A debreczeni piac rendezése.

23. §. Ha a vevő által tett megmérés és a városi mázsafelügyelő által kiadott igazolványban kitett súly között eltérés mutatkozik, ez esetben a vevőnek nem szabad

Darvas Testvérek

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főtér, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

a megvett gabonaneműeket kitölteni mindaddig, míg a valódi súlymennyiség a rendőrkapitányság kiküldötté által meg nem állapítottatik. Ha a vevő azt tenni elmulasztaná, köteles az igazolványban feltüntetett súlyárát kifizetni.

24. §. Ha az eladó a vásárra egészségtelen, vonult, vagy nem egyenlő minőségű árut hoz eladás végett, köteles erre a vevőt figyelmeztetni.

25. §. A vevők kötelesek az eladónak vételjegyét átadni, melyen az illető vevőnek neve, lerakodás helye, a vételár és a termék neve, esetleg az előbbi §-ban foglalt észrevétel betűkkel olvashatóan kiírandó.

26. §. Általában minden vásártéren tilos az árura alkudozót, különbeni büntetés terhe alatt, zavarni, szintugy nem engedtetik meg, a már egyszer kialakított árakra felüligéretet tenni, s az eladót újabb eladásra csábítani, magától értetvén, hogy a már egyszer eladott árut sem szabad a vevő beleegyezése nélkül másnak ismét eladni.

Különös rendelkezések az állatvásárra nézve.

27. §. Az állatvásár körülárkolásáról és kellő számú sorompókkal való ellátásáról a hatóság gondoskodik.

28. §. A baromvásártéren a helypénz lefizetése mellett mindenkinek szabad a kijelölt helyen jószágot árulni, ha szabályszerű marhalevelet tud felmutatni.

29. §. Hátíratos járlattal a vásártérre bemenni és jószágot árulni nem szabad.

30. §. A vásártérre csak szabályszerű járlattal lehet a jószágot behajtani. A vásártéren rendszerint járlat nem váltható, ott csak azon jószágokra állítható az ki, melyek ott vásároltattak és ismét eladattak.

A tulajdonjog átirása az eladó kívánására eszközöltetik.

31. §. Ugy a barom-, mint sertésvásár megnyitási időpontja a tavaszi és nyári országos vásárookra reggeli 4 óra, az őszi és téli országos vásárookra reggeli 6 óra. A sorompókat előbb megnyitni és a vásártérre jószágokat előbb beereszteni nem szabad.

32. §. Ugy a heti, mint az országos vásárokon a kirendelt állatorvosok és rendőri személyzet, a sorompók kinyitására és azontul is a vásár végéig, felelőség terhe alatt tartoznak személyesen jelen lenni és az állategészségügyi valamint rendőri felügyeletet a legnagyobb szigorúsággal kötelesek gyakorolni.

A szabályszerű járlat nélkül hajtott állatokat a vásártérre be nem eresztik, esetleg az ilyeneket, vagy a gyanus jószágokat letartóztatják.

33. §. Az állatok egészségi állapotának és a marhaleveleknek megvizsgálása végett, a felhajtó kapunál, valamint a vásártéren is működő hatósági alkalmazottak eljárását mindenki tünni és azok felhívásait, figyelmeztetéseit elfogadni, illetve követni tartozik.

Netán felmerülő kifogások a személyzet eljárása, vagy magaviselete ellen, csakis utólag, a felhajtás befejeztével a vásártéren működő rendőrkapitánysági kiküldött előtt emelhetők.

34. §. A lóvásártérre szilaj, csökönyös, vagy rossz indulatú lovak, valamint a ménék is, ha nem befogva, vagy lovas alatt vannak, csak zablás kantáron, vagy kényszerféken vezetve bocsáthatók a vásártérre, és csakis akkor, ha legalább egy-egy külön egyén felügyelete alatt állanak.

35. §. A felügyelettel megbízott rendőrkapitány, vagy helyettese a vásár egész tartama alatt köteles jelen lenni, s az előforduló ügyeket haladék nélkül intézni.

36. §. A vásártéren a vásárfelügyelői hivatal a vásár megkezdésekor nyitattik meg.

37. §. Tilos az utakon és utcákon adni venni.

A búr akoció Európában.

Távirati tudósítás.

Most a béke megkötése után a volt bur vezérek és államférfiak formális konferenciára gyűlnek össze Hollandiában. Többen megérkeztek Európában, míg javarészüket most van utban Hollandia felé.

Egy brüsszeli lap szerint, melyet azelőtt dr. Leyds informált, a bur vezérek nagyszabású akciókat akarnak indítani, nemcsak honfitársaik felsegítésére, hanem kiterjedt bur propaganda szervezésére, mely olyan volna, mint annak idején a lengyel és magyar emigráció működése.

Az angol kormány ugy látszik nesztét vette ennek a dolognak, mert már is kimondotta, hogy az Európában tartózkodó burok, egyelőre nem térhetnek vissza Délafrikába.

Annyi bizonyos, hogy a bur államférfiak bucsujárása Krügerhez nem cél nélkül való és hogy a burok most leveretésük után is sok keletlenséget fognak okozni az angoloknak.

VIDÉK.

Öngyilkos gyógyszerész.

— Saját tudósítónktól. —

Táviratban röviden már megemlékeztünk arról a szinte titokzatosnak mondható öngyilkosságról, a mely Gyomán történt. Egy élte virágában lévő férfi megmérgezte magát, gyászba borítva fiatal nejét. Nem régen telepedett meg Gyoma községben dr. Sajóssy Béla gyógyszerész. Mint szegedi gyógyszerész ösmerkedett meg özv. Mádainé gyomai gyógyszerertulajdonosnő leányával Gizelával, a kit később feleségül vett. Ekkor szegedi gyógytárát eladta s anyósáát vette bérbe.

Az ifju pár nagy boldogságban élt együtt egyideig s örömteljes életüket nem zavarta semmi bántó körülmény. Később azonban, állítólag viszálykodások fordultak elő a családi életükben.

Nagy feltűnést keltett szerdán az a hír, hogy Sajóssy Bélát halva találták lakásán s minden jel arra mutat, hogy öngyilkosságot követett el. Kedden este nyugodtan vonult nyugalomra a gyógyszerész s másnap reggel a takarító nő halva találta a szoba padlóján. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy mérge oltotta ki a 35 éves férfi életét; rendőri vizsgálat szerint pedig kitűnt, miután küllerőszak nyomait nem találtak a hullán, hogy Sajóssy Béla öngyilkosságot követett el. S hogy a tragikus eset még szomorubb legyen: a gyógyszerész ifju felesége nem volt otthon.

Látogatóba ment néhány nap előtt szegedi rokonához. Üdülés közben találta a riasztó, fájdalmas távirati hír, hogy férje hirtelen meghalt. Sajóssy Béla sötét tervéről sohasem beszélt senkinek életuntságot sem lehetett rajta észrevenni. Egyetlenegy

levelet hagyott hátra, a melyben talán benne rejlik a titok kulcsa. Gyomán különben a családban előforduló viszálykodásokat emlegetik a gyógyszerész öngyilkosságának okául.

Tisza Kálmán szobra Nagyváradon. Nagyváradon Rimler polgármester elnöklete alatt értekezlet volt tegnap délelőtt. Az értekezlet élénk eszmecsere után kimondotta, hogy javaslatot tesznek a közgyűlés elé egy utca vagy köztérnek Tisza Kálmánról való elnevezése, a szülőháznak emlékkövel való megörökítése és végül Tisza-szobor felállítása iránt, melyre országos gyűjtést indítanak. E határozat fogantatására Szunyogh alispánt is felkérlik.

A braganzai herceg Magyarországon. A lapok azt a hírt közlik, hogy a braganzai herceget, ha átesett a londoni bajon a tengerészekhez helyezik át. E hírrel szemben azt írják nekünk, hogy a herceget már át is helyezték, nem a tengerészethez, hanem a gyalogsághoz Segesvárra.

A csizmadia ipar alkonya. Miskolcznak, a 999 csizmadiai városának híre ma már csak a történelemé. E szám nagyon megcsappant, mert mint az adókimutatásból kitűnik ma már a híres csizmadia városban csak 59 adófizető csizmadia van. Ezek között is a legmagasabb adófizető is csak 24 korona III. osztályu kereseti adót fizet, ami a csizmadia-ipar hanyatlását jelzi.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Körözik a tolvaj komédiást.

A szoboszlói királyi járásbíróóság idézést bocsátott ki egy bűnygyben. Krémer Gyula szatmári illetőségű komédiást lopás véttségével gyanúsítja a járásbíróóság s felhívja őt hogy kihallgatása céljából jelentkezzék vagy lakását jelentse be egy hó leforgása alatt a szoboszlói járásbíróóságnál.

§ A gyermekcsábító asszonyok.

(Távirat.) Langer vizsgálóbíró a legnagyobb erélyvel folytat a a vizsgálatot a gyermekcsábító asszonyok ellen. Ma a harmadik asszonyt, özv. Fábriannét is átkisérték az ügyészség börtönébe. Horvát Lajosné, Horvát Mária és Gábiánné ellen a btk. 232. §. pontjában ütköző erőszakos bűncselekmény miatt, mint bűnsegédek ellen folyik a vizsgálat. A vizsgálóbíró ma egész délelőtt vallotta özvegy Fábriánnét, a ki most is, mint a rendőrségnél, mindent tagadott. Most, hogy a bűnsegédek fogságban vannak, mégis csak több remény van reá, hogy csakhamar a bűnösök is kézre fognak kerülni.

A debreczeni csata idejéből.

— Érdekes történet. —

Ezelőtt éppen ötvenhárom évvel történt. A debreczeni csatában győztes muszkáknak szabadságot adtak arra, hogy Debreczen városában raboljanak.

Kétszer se kellett mondani az éhes hadnak, neki rontottak azok fünek-fának. Pusztították a becsületes polgárok keserves keresményét. Egy némelyik befészkelte magát a jómódu debreczeni polgárok házába s a kedves kvártélyon nagyon is urasan kezdték magukat viselni.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete, bel- és külföldi szövetek, hadifelszerelési-cikkek nagyválasztéku raktára

Debreczen, Kossuth-u. 4.

Legújabb francia- és angol divan öltönyök, magyar dísz- és viselő ruhák, katonai és vasuti egyenruhák, papi palás tok, reverendák és fűzők legújtarosabb árak mellett pontos időre eszközöltetnek.

Parancsolgattak azok, mintha csakugyan ők lettek volna az urak és bizony sok háznál sürgött-forgott a gazda, az egész háznépe, cselédsége s azért nekik, az agyonéhezett és kancukához szoktatott muszkáknak még se volt jó.

Egy debreczeni jómodu ember házához egy muszka kapitány került, a ki mikor ebédelt, kihuzta széles kardját s oda fektette tányérja mellé az asztalra. A debreczeni gazda egy ideig csak játszott a hidegvérűt, de végre mégis kijött a békétörésből s azon törte a fejét, hogy szoktassa le a hivatlan és kényszerűségből megtört vendéget erről a kedélyességről?

Végre feltalálta magát. Mikor a legközelebbi alkalommal a muszka ismételte rendes szokását s szó nélkül kiment a szobából s az istállóból előkerített vasvillával tért vissza Egyenesen az asztalhoz ment és a muszka kardja mellé fektette a vasvillát.

A muszka kékül, zöldül, végre felkiált:

— Czivis! Mit jelentsen ez?

— Oh kérem — felel udvariasan a debreczeni polgár — nem jelent ez semmi különöset. De nálunk Debreczenben az a szokás, hogy nagy késhez, nagy villa dukál.

— A muszka elmosolyodott, azután fogta kardját és visszatette a hüvelyébe.

SZÍNHÁZ.

A debreczeni szintársulat Orosházán. Orosházán augusztus 15-én nyílik meg az új szinkör, melyben az első előadásokat Makó Lajos szintársulata tartja. Az ünnepélyes megnyitásra meghívják dr. Lukács György főispánt és gr. Festetich Andort, a vidéki színészet felügyelőjét is. A megnyitó előadáson Kurucz Feja Dávid kerül színre. Makó igazgató már széküldte előleges színi jelentését. Társulata a vidéki színészet legjobb erőiből van összeállítva.

Makó Lajos és a katonazenekar. Megirtuk már, hogy a debreczeni (Csokonai) színház új igazgatója, Makó Lajos tárgyalásokat kezdett a 39-ik gyalogezred zenekarával, a színházi estekre való szerződés céljából. Makó direktor tegnap megállapodásra jutott a zenekarral s alá is írta a vele kötött szerződést. A Makó regime alatt tehát a katonazenekar fogja szolgáltatni a színházi muzsikát.

Kiss Irén nem megy. Kiss Irénről, a Komjáthy-társulat volt tehetséges művésznőjéről azt írták a napokban a fővárosi lapok, hogy elszerződött a budapesti Magyar Színházhoz. Janovics dr. szegedi színigazgató most lezárja a hirt egy szegedi ujságban. A dementi szerint Kiss Irén további három évre újította meg szerződését Janovics direktorral.

UJDONSÁGOK.

Gyilkossági kísérlet a kispiacon.

Egy szabó merénylete.

Debreczen, augusztus 2.

A Dégenfeld-téri piac vásári zaját tegnap délelőtt két, gyors egymásutánban elhangzott revolverlövés zavarta meg. A piactéren, a kiseddóví épületében lévő szabóüzletből hangzottak ki a lövések, ahol egy harminczéves fiatal ember gyilkossági szándékból kétszer lőtt az üzlettulajdonosnője: Özv. Kovács Józsefné.

Az eset nagy izgalmat keltett. A piac sürgő-forgó vásárló és áruló közönsége csakhamar összefutott s tanuja volt annak, mikor a gyilkos szándéku fiatal embert a rendőrök elkisérték a bűnügyi osztályhoz. Szándéka nem sikerült. A golyó csak a kezét érte Kovácsnének s ez a sérülés legfeljebb husz nap alatt teljesen begyógyul.

Az esetről s előzményeiről tudósítónk az alábbi részleteket írja:

Az üzletvezető.

Jóval ezelőtt került Debreczenbe Frik Antal, egy nagykarolyi születésű csinos, barna szabólegény. Alkalmazást nyert özv. Kovács Józsefnének a Dégenfeld-téren lévő szabó üzletében. — Szorgalmasan dolgozgatott. Az üzlettulajdonosnőjének bizalmát teljesen megnyerte s egy év után úgy gazdálkodott a bevételben és kiadásban, mintha csak az övé lett volna az üzlet.

Maga mondja különben Frik Antal, hogy Kovács Józsefné beleszeretett, ő sem idegenkedett s hosszú ideig boldogságban éltek.

Egyszer azonban Frik Antalnak kedve jött a hitese házasságra és feleségévé tett egy fiatal leányt: Pásztor Emmát. Ez a házasság nem lehetett boldog, mert Frik Antal fenntartotta régi szerelmét s a házasság válóperrel végződött.

Ez év elején Frik Antal szive újra lángra lobbant. Mayer Piroskába szeretett bele, de mert a válópere épen folyamatban van, Mayer Piroskát hittel nem tehetta a magáévá. Együtt éltek hát hit nélkül.

Frik Antal akkor biztató ígéretet kapott özv. Kovács Józsefnétől, hogy csak nyisson üzletet, legyenek egymással boldogok, ő ugyanis beszünteti az üzletét. Sőt mikor Frik Antal a Dégenfeld-tér 1-ső szám alatt üzlethelyiségét berendezte özv. Kovács Józsefné a Debreczeni Ujság nyilnterében ajánlotta a fiatal kezdőt a közönség pártfogásába.

Igen, de Frik Antalra elkeserítőleg hatott, hogy özv. Kovács Józsefné nem váltotta be ígéretét; tovább folytatta üzletét ezután is s ő nem boldogulhatott. — Becsukta a boltot és Mayer Piroskával Budapestre költözött.

Onnan gyakorta irt levelet özv. Kovács Józsefnének s szemrehányásokat tett neki, a miért nem teljesítette ígéretét. Ugy mondja Frik Antal, hogy azóta folyton egy gondolat bántotta: Milyen boldog lehetett volna, ha Kovácsné szavának áll.

Mert nem állott annak, ez bántotta, ez keserítette el annyira, hogy Budapestről végzetes szándékkal Debreczenbe jöjjön. Ugy tervezte, hogy megöli Kovácsné és magát is.

A gyilkossági kísérlet.

Három nap óta bolyong Debreczenben. Több izben kereste fel özv. Kovács Józsefnét a lakásán, a boltjában, a kertjében és minden alkalommal éles szemrehányásokkal illette. Tegnapéjjel folyton lumpolt. Egyik korcsmából ki, a másikba be ment. Mindenütt ivott. Egész éjjel semmit sem aludt, de, — a mint ő mondja — annál többet sirt.

Tegnap reggel az átvirrasztott éjszaka után mámoros fővel s azzal a szándékkal ment az özv. Kovács Józsefné üzlete felé, hogy még egyszer a szívére beszél az asszonynak s ha arra sem hajlik meg, végez vele s magával is. Kilencz óra után jött a Csapó-utca felől özv. Kovács Józsefné. Frik Antal utját állotta, kérlelte s mert nem hajlott, felette durva szidalmakkal illette. Majd dühösen elrohant s egyenesen a Csapó-utcai zálogházba sietett. Lehuzta ujjáról a gyűrűt s pénzt kért rá. Öt forintot kapott. Sietett a pénzzel az ugyancsak abban a házban lévő Pásztor-féle vaskereskedésbe s ott négy forint hetvenöt krajczárért egy tizenkét milliméteres revolvért és töltényt vásárolt.

— Tessék bele rakni a töltényeket a revolverbe! — mondta a segédnek s mikor ez megtörtént, lehető gyorsan az özv. Kovács Józsefné üzletébe sietett.

Bement a boltba. Nem szólott egy szót sem. Özv. Kovács Józsefné ott állott a szabó asztal mellett. Körülbelül három lépésnyi távolságban megállott előtte, felemelte a revolvért s kétszer rálőtt. Az első lövés az özv. Kovács Józsefné tenyerét érte, a második pedig teljesen célzott tévesztett, mert már akkor a szabó üzletben dolgozó segédek lefoglalták Frik Antalt és kicsavarták kezéből a revolvért.

A szerencsétlen merénylőt a rendőrséghez kísérték, özv. Kovács Józsefné pedig a kórházba ment ki, a hol ki-mosták és bekötözték sebeit.

A merénylő vallomása.

Frik Antalt a rendőrség bűnügyi osztályánál Mile Pál tb. rendőrfogalmazó hallgatta ki.

A harminczéves férfi határozott hangon válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. Mindenért, a mi történt özv. Kovács Józsefnét okolja. Azt mondja, hogy kettőjük között benső viszony volt, Kovács Józsefné ígéreteket tett

Órás-üzlet átvétel.

s azt a mai kor igényének teljesen megfelelően rendeztem be. Nagy válaezték, olcsó és jó luga. ébresztő, irodal és zseborákban, valódi 14 karos aranygyűrűk, láncok és fűgők a legolcsóbb árak mellett Óra javítások egy évi jótállással teljesítetnek. Kérve a n. é. közönség szive pár fogását,

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Rózsa-téren, Városháza alatt, Szabó Lajos fiai céggel szemben, évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő Schepel Mihály-féle órás- és ékszerész-üzletet átvettem, tisztelttel: TAKÁCS ISTVÁN, óra- és ékszerkereskedő

neki, de nem váltotta be s őt ezzel tönkretette.

— Ezért akartam meglőni. De mikor láttam, hogy két lövéssel nem érek célra, magam ellen akartam fordítani a revolvért. Nem sikerült. Lefogtak s összefutott a nép. Mámoros voltam. Most már bánom, a mit tettem.

Mile Pál rendőrfogalmazó a Frik Antal előzetes letartóztatását elrendelte, a mi ellen Frik nyomban felebbezést jelentett be s védőjéül dr. Orbán József ügyvédet nevezte meg.

Mile Pál rendőrfogalmazó különben kihallgatta özv. Kovács Józsefné is, a ki tagadja, hogy közte és Frik között viszony lett volna. Frik vissza akart jönni hozzá segédoek s mert nem vette vissza, ez keserítette el s ezért követte el a gyilkossági kísérletet.

Frik Antalt a mai nap folyamán átkísérik a királyi ügyészség fogházába.

* **Személyi hírek.** *Hentaller* Lajos országgyűlési képviselő, *Seress* Gyula és *Bernáth* Ottó, a Független Magyarország belső munkatársai a tegnapi esti gyorsvonattal a fővárosból Debreczenbe érkeztek. Az éjjel Debreczenbe jöttek *Rákosi* Viktor, *Papp* Elek, *Sebess* Dénes, *Kovács* Gyula és *Szatmári* Mór országgyűlési képviselők. *Rákonyi* László országgyűlési képviselő ma Debreczenbe érkezik. *Fényes* Samu dr. színműíró ma délelőtt érkezik városunkba. *Korniss* Ferencz volt országgyűlési képviselő tegnap elutazott Debreczenből. *Dobócski* Sándor országgyűlési képviselő a szabadságszobor leleplezési ünnepélyére Debreczenbe érkezett.

* **A debreczeni oszta mai évfordulója** alkalmából nem lesz érdektelen több más aktuális közleményünk mellett, ha röviden, historiai adatok nyomán regisztráljuk, hogy a debreczeni csatában összesen *szíztizenkét honvéd halt hősi halált*. Ezzel szemben az oroszok sokkal nagyobb veszteséget szenvedtek. A maroknyi honvédsereg iszonyu pusztítást vitt véghez közöttük. Husz orosz tiszt s több mint háromszázhatvan orosz katona esett el. Ezeket az orosz katonákat az oroszok felügyele mellett Debreczen városának kellett eltemettetni.

* **Kiss Áron püspök itthon.** Kiss Áron, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület érdemes főpásztora, tegnapelőtt, csütörtökön este érkezett haza. A püspök, ki négy héttig az abaujmegyei Alsó Kékeden üdült, friss jó egészségben, megerősödve tért haza s hiveinek örömeire tegnap már sétát is tett a városban.

* **Az ez évi orsz. keresk. kongresszus,** melynek főtárgyát tudvalevőleg a kereskedelmi testületek országos szervezése képezi, a mely kérdésben, mint ismeretes, a debreczeni kereskedelmi testületeknek kiváló szerep jutott, szeptember 21-én fog Sopronban megtartatni. A napirend végleges megállapítása céljából a központi bizottság holnap, vasárnap délelőtt tartja a budapesti kereskedelmi és iparkamara tanácstermében utolsó ülését, melyre a bizottság meghívta a debreczeni kamara s a debreczeni két kereskedői társulat képviselőjét.

* **A szabadságszobor koszorú.** A debreczeni szabadságszoborra a már jelzett küldöttségeken kívül még koszorúkat helyeznek: 75. A posta és táviró hivatal *Kamaráth* Gyula posta- és táviró-felügyelő vezetése alatt küldöttségileg vesz részt. 76. A pénzügyi-egylet küldöttségileg képviselti magát 77. A debreczeni cipész-csizmadia munkások és kisiparosok szakegylete *Széplaky* József elnök vezetése mellett küldöttségileg jelen meg. — A kereskedő ifjak dalegylete és a „*Bikur Cholim*” egylet szaporítja a koszorúk számát. Az előbbi nevében *Somossy* László elnök, az utóbbi nevében *Schweitzer* József alelnök helyez a szoborra koszorút.

* **A nemzetközi diákkongresszus miniszteri biztosa Debreczenben.** A szeptember 24-től október 1-ig tartandó nemzetközi diákkongresszus előkészületei a vallás- és közoktatásügyi miniszterium egyik — e célra szervezett osztálya — felügyelete alatt serényen folynak. Nagy figyelemmel készítik elő a debreczeni kirándulást, melyre úgy a miniszterium, mint a rendezőbizottság igen nagy súlyt fektet. Ez ügyben *Hindy* Zoltán, a rendezőbizottság I. alelnöke levelet intézett *Fráter* Ernőhöz, hogy *Rényi* dr., miniszteri biztos az ő társaságában augusztus 20—30-ika között Debreczenbe érkezik a lejövétel módozatainak végleges megállapítása végett.

* **Juliusi halottak.** Az anyakönyvi hivatal elkészítette a múlt havi halálozások statisztikáját. E szerint *Julius* hónapban százkilencvenhat egyén halt el Debreczenben, a mi a tavaly júliusi eredményhez képest tizenkét halálszaporulatot jelent. Az 1902. júliusi halottak száma 200 volt s így ehhez képest négygyel csökkent a múlt havi halottak száma.

* **Szalmakalap ipar a debreczeni kamara kerületében.** A folyó év őszén ismét két városban engedélyezett a földmívelési miniszter a kamara előterjesztésére szalmakalapfonó tanfolyamot. Egyik városul a miniszter *Kun-Szent-Mártont* jelöli meg, a másik helyre a kamarától kér javaslatot. A kamara *Beregszászt* vélte erre alkalmasnak. A földmívelési miniszter mindkét tanfolyamhoz nyersanyagra 500—500 koronát engedélyez, ezenkívül két ismétlődő tanfolyam részére ugyane célra 400—400 koronát engedélyez, a vezető tanítónők részére pedig némi tiszteletdíjat utalványoz. Az illető városok helyiségről, fűtésről és világításról tartoznak gondoskodni.

* **Bankett egy bucsuzó mérnök tiszteletére.** A M. Á. V. debreczeni gépjavitóműhelyének egyik érdemes mérnökét, *Hagedorn* Jánost a kaposvári műhelyhez osztályfőnöki minőségben helyezte át felettes hatósága. A távozó mérnök tiszteletére nagy bankettet rendezett a gépjavitóműhely tisztikara tegnap este *Törő* Imre kert-helyiségében. A banketten megjelent *Podolsky* műhelyfőnök is. Az első tósztot *Pogány* mérnök mondotta, ki szép beszédben emlékezett meg a távozó kartás jellességéről. Utána *Hagedorn* beszélt s megköszönte a műhely szeretetét. *Pohárköszöntőket* mondottak ezután *báró* *Fechtig*, *Nagy* *Sándor*, *Gyenes* mérnök s még számosan. *Törő* Imre

kitünő bora egyre fogyott s a vidám társaság hajnalig együtt maradt, lelkesen ünnepeelve a bucsuzót.

* **Bizottsági ülés.** A református egyház gazdasági bizottsága tegnap délután 4 óraker gyűlést tartott a presbiterium tanácstermében. Folyó ügyeket tárgyalt a gyűlés.

* **Diszszemle a Vilmoshuszárók felett.** Az aradi Hadikhuszárezreddel s az egész 7-ik hadtesttel együtt gyakorlatozó Vilmoshuszárók felett nagy diszszemlét tart e hó 16-án *Windisch Graetz* *Lajos* herczeg, a közös hadsereg főfelügyelője. Az aradi katonaság erősen készülődik e szemlére, melyen a főfelügyelőn kívül számos más kapacitás is résztvesz.

* **Halálozás.** Özv. polgár *Szalay* *Sándorné* szül. *Soós* *Zsuzsánna* életének 63-ik évében elhunyt. Temetése augusztus hó 2-án délután 3 óraker *leend* *Borz-utca* 12. számú saját háztól és a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a *Hatvan-utcai* temetőben fog örök nyugalomra helyeztetni. Elhunytát szerető gyermekei, unokái és számos rokonai gyászolják. A temetést *Dankó* *M.* rendezi.

* **Dijkuglizás.** A nagyerdei polgári lövölde dijkuglizást rendez. A verseny szombat délután öt óraker kezdődik és tart folytatólag vasárnap délelőtt 10 órától, délután pedig 4 órától kezdve.

* **Tandij-alapok adományozása.** A debreczeni felső kereskedelmi iskola tanulói részére a kereskedelmi és iparkamarának 2 tandijalapítványt van joga eladományozni. A következő tanévre e két alapítványt a kamara *Brischa* *Gyula* felső osztályu és *Klein* *László* alsó osztályu tanulónak adományozta.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következő halálozások történtek, az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint Debreczenben: *Keskeny* *Márton* ev. ref. 50 éves, *Kovács* *Erzsébet* ev. ref. 2 hónapos, *Zong* *Jánosné* ev. ref. 34 éves, *Szalai* *Sándorné* ev. ref. 65 éves.

* **Az öngyilkosjelölt szabóné.** Tegnap számunkban megirtuk annak az öngyilkossági kísérletnek a történetét, melyet *Gergely* *Jánosnak*, egy *József-kir.-herczeg-utcai* szabónak felesége követett el. A gondos ápolás, melyben az asszonyt férje és dr. *Moskovitz* részesítették, megtermette gyümölcsét: *Gergelyné* tegnap délután már annyira jól érezte magát, hogy fölkelhetett ágyából.

* **Tíz éves betörő.** Apró 10 éves gyermek veszedelmes működésére jött rá a rendőrség. *Füzesi* *Andrásnak* hívják a nagyreményű csemetét, a ki állítólag szülei biztatására a külsőségeken egymás után tör fel a lakásokat s az ott található és könnyen elszállítható tárgyakat ellopta. — Legutóbb a *Szolnoki* *Imre* majorsági földken lévő tanyáját törte fel a nagyreményű csemete. A szobában talált holmit mind elszállította. *Füzesit* a rendőrség kézrekerítette, a betörésről pedig értesítette a csendőrséget.

* **Gyógyaszterámba** gyakornokul egy uri családból származó 6 gimnáziumot végzett ifjut felvesznek. *Szilcz* *Ferencz* gyógyaszterára, az arany angyalhoz Debreczen, *Piacz-utca* 46. sz.

Németi József elsőrangú modern fényképész-műterme.

Debreczenben, *Piacz-utca* 47. szám. (*Biederman-palota*). Felvételek mindennap eszközöltetnek, vasárnap és ünnepnapokon is.

* **A polgári iskola tanító-jelöltjei.** A debreczeni Kereskedő-Társulat tudvalevőleg szeptemberben nyitja meg új polgári iskoláját, mely intézet tanítói állásainak betöltésére három héttel ezelőtt pályázatot hirdettek. A határidő tegnap járt le. Huszonöt elsőrendű, jeles szolgálati bizonyítványokkal rendelkező okleveles polgári iskolai tanító pályázott e meghirdetett állásokra. A Kereskedő-Társulat a jövő hét pénteki vagy szombati napján dönt a beérkezett pályázatok sorsa felett.

* **Kétszeres katonaszökevény.** Tibád Imre 3-ik honvéd gyalogezredbeli baka két hónappal ezelőtt megszökött ezredétől. Azóta hasztalan körözték a katonaszökevényt, kit végre szerdán elfogtak Békés-Csabán. Az ottani honvéd gyalogezred egy ugyan-csak katonaszökevény vadászszal együtt Debreczenbe kísértette tegnap Tibádot. A kíséző káplár és baka tegnap éjjel a fél 3 óras vonattal érkeztek Debreczenbe s egyenesen a péterfia-utcai katonai fogházba akarták vinni foglyikat. A Kasza utca sarkán azonban a baka megszökött s a Darabos- és Bethlen-utczákon keresztül futva eltűnt. A káplár a Bethlen-utca végén utána lőtt, de hasztalan, a katonaszökevény tovább szaladt s eltűnt üldözője elől. Most országosan köröztetik ismét Tibádot.

* **„Ős Budavár“ Debreczenben a „Margit fürdőben.“** Vasárnap, 1902 augusztus 3-án nagy népiünnepélyt rendez a Margit fürdő pályáján a Polgári Kerékpáros egyesület. A tiszta jövedelem egyrésze a Gyermekvédő Egyesületé Belépő jegy 25 krajczár, gyermekjegy 10 kr. Lessz minden látni, hallani és enni való. Kezdeté d. u. 4 órakor. Műsor: 1. Kerékpáros akadályverseny. 2. Póznamászás. 3. Zsákfutás. 4. Gyermek szépségverseny. 5. Iparos ifjak dalköre. 6. Tarka színpad Göndör Aurél és Bodrogi Józseffel stb. 7. Uránia színház. 8. Barnum csodái. 9. Iskolabirkózás Kiripolszki és Rudolfi atléták közt. 10. Fonatos Laczikonyha, Csárda. Ókori kerékpározás. 12. Hölgyek versenyfutása. 13. Műkerékpározás. 14. Confetti és szerpentin dobálás. 15. Tréfás felvonulás kerékpáron. 16. Töke húzás. Pénztárnyítás d. u. 2 órakor. Jegyek előre válthatók az összes rendezőknél. A jegyek láthatóan viselendők.

* **Uj vasáru-üzlet.** A főtéri üzletek száma ismét több eggyel. Dávid Jakab, fiatal törekvő kereskedő nyitott üzletet (Piacz-utcz 7. szám alatt), ki a Tóth Gyula és Társa cégnek volt hosszabb idő óta alkalmazottja. Lapunk mai számában közölt erre vonatkozó hirdetését ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* **Hölgyeim!** Csak egy mellfüző (mieder) teszi csinosá a termetet, de a mellfüzőnek egészségileg is alkalmasnak kell lenni, hogy mindezeket elérjük, óvakodjunk a külföldről beözönlő miedereket vásárolni. A hazai ipart is pártoljuk és pénzt is megtakarítunk, ha szükségletünket Goldstein Karolina füzőgyárában (Debreczen, főtér 42.) fedezzük. Számtalan szaktekintélytől elismerő levél. Minden egyes darab minta után készül. Megrendelés minta után, vidékről is 6 óra alatt készül.

* **Minden vasárnap este** katonazenahangverseny, Márkus Jenő bor- és sörcsarnoka nagy nyári kertjében. Belépti-díj uincis.

* **Meglopott zálogintézet.** Pár nappal ezelőtt megemlékeztünk arról a fél év után felfedezett lopásról, melyet Gál András paszomántkészítő-segéd követett el a gazdjánál lakó Deutsch kereskedősegéd kárára. A tettes időközben eltávozott; Debreczenből Budapestre költözött. Távolléte alatt a két tanoncz, kiknek tudomásuk volt a lopásról, nem tartva többé a segéd ur haragjától elárulták a lopást. A rendőrség megindította a nyomozást, mely újabb váratlan fordulatot adott az ügynek. A két tanoncz állítása szerint Gál András több mintegy harmincz darab különféle arany és ezüst ékszert bízott rájuk, a melyeket a Csapú-utcai zálogházban elzálogosítottak. A pénzt Gál Andrásnak adták át. A vizsgálat további során kiderült, hogy azok az ékszerek kerülő uton a Katz Jakab zálogházából kerültek a Gál András kezeihez. Katz Jakab a nála történt lopásról mit sem tudott csak mikor értesítették a felfedezésről, nézett utána s a felvett leltár nyomán a lopás igaznak bizonyult. A lopásban egy másik személynek is kell lenni, mert máskülönben nem magyarázható meg, hogy hogyan jutottak Katz Jakab záros helyen őrzött ékszerei a Gál András kezéhez.

* **Szerencsétlenség az aratáson.** Az aratás és cséplés rendszeren megtermi a maga kisebb vagy nagyobb szenzációját: a balesetet, vagy véletlen szerencsétlenséget, a melyek leggyakrabban a munkások vigyázatlanságából és könnyelműségéből erednek. Így esett saját vigyázatlanságának áldozatává Szilágyi Ferencz napszámos is. Tegnap az Ondódon kévét hordott kazlakba. Munkája közben megfellekedt a felügyelet nélkül hagyott, szekérbe fogott lovakról. A lovak valamitől megbokrosodva keresztül gázoltak a kévét cipelő Szilágyi Ferenczen s a szekér kerekei mindkét lábát eltörték. Súlyos beteg szállításra a debreczeni közpórházba.

* **Elvesztettem** a Rákóczy-utczán tegnap délután öt darab tizforintos s egy darab ötforintos bankjegyet, összesen száztiz koronát. A becsületes megtalálónak, ki ez összeget Nyomatató-utca 16-ik szám alá elhozza, harmincz korona jutalmat adok. Egy szegény fiu.

TÁVIRATOK.

Viharos megyegyűlés.

Arad, aug. 1. Az aradi megyegyűlésen botrányos eset történt. Dr. Papp István heves román beszéddel támadta a választmány Kossuth-szobor sürgetési indítványát. Nem járul a szoborhoz, míg a kormány a Janku szobor összegét visszautasítja. Erős visszautasítás után leszavazták.

Férj és feleség párbaja konyhakéssel.

Budapest, aug. 1. Temesvárról táviratozzák, hogy ott ma véres eset történt. Sztoján Antal munkás a feleségét folyton féltékenységgel gyötörte. Az asszony e miatt anyjához szökött. Sztoján utána ment, kérlelte s mert nem akart visszatarni, egy konyhakéssel rontott rá. — Az asszony önvédelemből szintén kést kapott fel

s férj és feleség egymásra rohantak és összevissza vagdalták, szurkálták egymást. Mind a kettő haldoklott, mikor a közpórházba szállították.

A spanyol régens királyné Párisban.

Páris, augusztus 1. A spanyol régens királyné ma Párisba érkezett. A királyné férjének, mikor az halálos ágyon feküdt, megesküdött, hogy régensége, alatt nem hagyja el az országot. Huszonhárom év után, hogy fia trónra lépett, most először ment külföldre. — Utjában nagy ovációban részesítették. Párisban a Maurice-szállóban, Erzsébet királynénk szállodájában szállott meg, ugyanazon szobákban, amelyekben esküvője előtt lakott. Holnap Bécsbe utazik.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Kardok a balatonbar.** (Éjjeli express tudósítás.) Sümegről írják, hogy a múlt napokban érdekes magyar kardokat halásztak ki a Balatonból. A zalai parton kihalászott kard kétélű, hosszú, a végén korongalaku gombbal, továbbá egyenes keresztalaku védővassal van ellátva; a somogyi parton kihalászott kard még érdekesebb, teljesen hibátlan példány, melyet zománcszerű réteggel vont be a Balaton iszaptalaja, a kard a keresztvason kívül fel- és lefelé hajló védővassal is el van látva. A zalai kard az első Arpád-házi királyok korából való, a somogyi oldalon lelt pedig még régebbi időből származik s valószínűleg Kupa vezér somogyi kanászokból állott seregének Fegyverzetéből való. A kardokat szentmártoni Darnay Kálmán fedezte fel a múlt napokban balatoni utazása közben s jelenleg az itteni Darnay-muzeumban vannak. Az érdekes kardokat az ősz folyamán lerajzolás végett Budapestre viszik.

× **A király Samassához.** (Éjjeli express tudósítás.) Bad-Kissingenből táviratozzák: Samassa egri érsek, a ki tudvalevőleg Achenben tartotta aranymiséjét, több napi ott tartózkodás után Kissingenbe visszatérve, csak most vehette a király Ischlben július 23-án kelt és Kissingenbe küldött távirati üdvözlését, melynek szövege a következő:

— Öszinte örömmel üdvözlöm Önt áldozásának mai félszázados évfordulója alkalmából, szivemből kívánva, hogy közbasznu és fáradhatatlan tevékenységét az egyház és haza javára még évek hosszú során át folytathassa. *Ferencz József.*

Ugyancsak Kissingenbe érkezett József főherczeg és ugy külföldi, mint hazai előkelőségeknek nagyszámu táviratai.

× **A bárókisasszony regénye.** (Éjjeli express tudósítás.) Iy czimen adtak hirt a lapok valami Nehein Adelina bárókisasszony öngyilkosságáról. A történet, ugy látszik, csakugyan regény. Mint berlini tudósítónk táviratozza, a rendőrségen ott semmit sem tudnak arról, hogy ilyenmű bárókisasszony valamely penzionátusból eltűnt volna. Egyébként a góthai almanachban sincs ily bárói név.

X Letartóztatott betörő. (Éjjeli express tudósítás.) Megirtuk annak idején, hogy július 10-én nagy betörést követtek el a Máriaremetei templomban, a melyet csaknem teljesen kifosztottak. Azóta zálogházakban és másutt, itt is, ott is megtaláltak egy-egy értékes kelyhet és más drágaságot, de a tettesek csak nem kerültek kézre. Ma végre sikerült a rendőrségnek letartóztatni egyet a betörők közül. Ez Büchler János budapesti születésű, tizen-nyolcz éves malommunkás. A jómadarat átkisérték a vizsgálóbíróhoz.

CSARNOK.

A tűzpróba.

Regény.

(Folytatás.)

— Én nem értek az efélékhez, — viszonzá a nő. Elég az ahoz, hogy én soha sem olvastam azokat az ostobaságokat és nem is varrok himet az efélékből.

— Én minden tekintetben csatlakozom Larkins ur nézetéhez, — szolt Cassandra. Ha elvonják tőlünk a költők és regényírók műveit, akkor mi sem marad, a mi e világon előttünk az életet becsessé tehesse.

— Merő esztelenség! — fakadt ki anyja. — A költők és regényírók nem sokat hoznak a konyhára s a ki az efélékkel foglalkozik, az egyebet sem teszen, minthogy lopja az Isten adta napot.

— Mellesleg mondva — szólalt meg ismét a százados, ki e társalgással már torkig jól lakott, — hová maradhatott Charlton tudor e reggel? Talán csak nem beteg?

— Nagyon is egészséges, már arról én merek tanuságot tenni, — szolt Scratchemné asszony, ki halkan épen a kérdezett ifjunak fizetési hátránya felől beszélgetett; — oh ő bizonynyal nem feledkezik el, reggelijét elfogyasztani, legyen ön e tekintetben teljesen megnyugtatta.

— Nekem pedig úgy tetszik, hogy a fiatal ember épen nem örvend a legjobb egészségnek, — szolt a derék százados. Nem kerulte ki figyelmemet halvány színe és véznasága. Én.... A százados itt félbe szakasztá beszédét, mert e pillanatban megnyit az ajtó és Charlton Reginald belépven, helyet foglalt az asztalnál.

Mintegy 22 éves ifju volt ez, magas, szép és jól termett, szabályos vonásokkal, melyekről nemesség, nyíltság és értelem sugárzott. Széles magas homloka szellemi tehetség felől tanuskodott, míg mandula-alaku finom metszetű sötétkék szeme szép fejének, — melyet sötétbarna göndör fürtök borítanak — legvonzóbb részét képezte. Ez előnyehez járult még megnyerő mosolya, melynél két sor szabályosan nőtt gyöngyfehérségű fog tünt el. Szóval Charlton Reginald egyike volt a legszebb férfi alakoknak. A fiatal ember e pillanatban halvány volt s arcán a gond és a legmélyebb bu kifejezése látszott. Nyájasan hajtá meg magát a jelen voltak előtt és leült, anélkül, hogy különben egy szót is szólott volna.

— Ön ma igen halovány, — szolt hozzá a százados; — talán nem jól érzi magát?

— Köszönöm kérdését százados urnak, — válaszolt az ifju, — én meglehetősen érzem magamat.

— Akar ön reggelizni? — kérdé

Scratchem asszony oly hangon, mely minden másnak, csak nyájásnak nem vala tartható.

— Há megengedi asszonyom! — szolt Reginald

A nő nem a legszivélyesebb modorban tette eléje a reggelit, miközben czélzással mondá:

— Nem lehet eléggé csodálkozni afelett, mily méreg drága most a hus, — eliheti ön. Valóban nem tudom, mi tevő legyen, ha ez áremelkedés még sokáig így tart. Ha pontosan nem kapom a koszt pénzt, lehetetlenség úgy intézmem a dolgot, hogy főnakadást ne szenvedjen.

Reginald arcza lángvörössé vált, mert e szegény ifju, a szégyenérzeten, adósságát illetőleg, még nem tudta magát tulteni.

Különösnek tetszik az nekem, — folytatá a nő, — hogy némely ember csak úgy szedi magába a sok jó étkeket egymásután, melyek oly sok költségbe kerültek és arra nem is gondol, hogy bizony még fizetni is kellene azokért. Hogy lehet akkor a szegény elhagyatott állapotban levő özvegyasszonyoknak boldogulni, ha pontosan nem fizetik őket?

Ez igen sok volt egyszerre oly önbeccs érzettel bíró egyénre nézve, mint a minő az ifju orvos volt. Nyugtalanul fészkelődött széken és egyetlen szó ellenvetést nem bírt tenni.

— Én részemről felette csodálkozom, — kezdé ismét a nő — hogy némely embernek nem akad torkán az étel, ha meggondolja, hogy minden falatnál, melyet szájába teszen, egy szegény özvegyet rabol meg.

Ily modorban folytatá a nő beszédét, hogy kosztosait a reggelizés alatt szórazkottassa. Igazságtalanok lennének azonban Seratechiné kosztossai iránt, ha elhallgatnók, hogy mindnyájan részvételt voltak Reginald irányában. Becsületes fiómag viselete által mindeniknek rokonszenvét magára vonta, s a zsörtölő nő megjegyzései felett általában megbotránkoztak mindnyájan. A százados több ízben tett kísérletet a társalgásnak másfelé terelésére nézve, de Seratchenné sehogy sem akart fölvevett tárgytól eltérni.

Az őrangyal.

Írta: **Than Gyula**

Folytatás.

A nagyasszony boldog örömmel élvezte a mellette ülő asszonyok elbeszélését és sokáig eszébe sem jutott fia. Jólehet Jolán végtelenül aggódott Béla miatt, mégis úgy állapodott meg édes anyjával, hogy a Béla hosszának tetsző elmaradására nem hívják fel a nagyasszony figyelmét s esetleg ok nélküli izgalmat nem szereznek neki.

Jolán mégis felhasználta egy kedvező pillanatot arra, hogy kimenjen s Béla után tudakozódjék.

Senki sem látta. Lement a park végére, a hol az öreg kertésszel találkozott. Megkérdezte:

— Bogáti Bélát nem látta?

— Nem!

— Nem is járt erre senki?

— De igen.

— Ki?

— Nem tudom. A sötétben nem vehettem ki.

— Mégis kik lehettek?

— Három férfi volt.

— Ők voltak! — suttozta magában

Jolán.

— És egy nő.

— Egy nő is?

— Igen. Az pár perczel később jött, de ugyan abban az irányban követte a férfiakat.

— Hogy nézett ki az a nő.

— Nem láttam.

— A ruháját nem tudta kivenni milyen állásu, vagy színü.

— Nem!

— Hát a kalapját?

— Azt láttam. Fel is tünt. Nagy fehér strucztoll volt rajta köröskörül.

Erre a felfedezésre Jolán megnyugodott és meg is örült. Tudta, hogy ez a nő nem lehet más, mint Geszterédy Teréz.

(Folyt. köv.)

7213

1902

Árverési hirdetmény.

A városi Tanács közhírré teszi, hogy az ugynevezett Oláh ház utáni 26 hold 400 □ öl ondódi szántóföldet az 1902 évi szeptember hó 10-én a városházánál dél-előtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fog. A kikiáltási ár 15,000 korona, melynek 10%-át az árverelni szándékozók tartoznak az árverést vezető bizottság kezéhez készpénzben, vagy megfelelő értékű értékpapirban bánatpénzül letenni. Az árverési feltételek a város házánál a számvevői hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1902 július 18.

A városi Tanács.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Férfi
cipők:

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító búkenőcsőt minden bevásárlásnál ingyen adok 10 forint bevásárlásnál franco küldök. Bonyubőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280.
Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 280-300-350.
kestyűszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430.
Párisi Sevro cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650.
Sevró lakk kestyűszárral cugos v. fűzős . . . 300-350-370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240.
Bonyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlsbádi tükör bőrből kestyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-400.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550.
Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450.
Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Löw Zsigmond és Társa. DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-
utca sarkán.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg bekeüldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Korpa István malma házhoz szállítva legolcsóbban kapható Deutsch Albert és fiainál Hatvan-utca.

2 közép iskolai tanuló, vagy leány teljes ellátásra felvétetik. Értekezhetni Dr. Borboly Imrénél Piacz-utca 10. szám

Ki építkezni akar! vegye meg a Csokonai-utca 8-ik számú sarok házat nagy telkével, ára 6200 korona.

Villany csengő, szakszerűen javít és készít, Krausz Kálmán bádogos, Hatvan utca elején.

Egy fiatal nő óhajtaná felső női ruha varrást és szabást tanulni, nem varrodába, oly magános nőnél, ki uri házakhoz szokott varrni. Fizetne megegyezés szerint. Ajánlatokat kér „Szabónő” címre post restante Debreczen főposta.

Polgari iskolai magán tanuló, ki hajlandó tanítani? Czim: Arany János-u. 36. sz.

Eladó Timár-utcai 7. sz. ház onddói földjével. Értekezni lehet Vigkedvű Mihály-utca 52. sz.

Tanulónak egy jó házból való fiu Czeglédy és Polgárnál fűszer-üzletébe felvétetik.

Kiadó garzon lakás, szép világos, magas egészséges két szobás udvari lakás, előszoba, mellékhelyiség és vízvezetékek szept. 1-re. Ugyanott egy négy szoba és mellék helyiségekből álló lakás kiadó. Piacz-u. 7. sz.

Ház árverés. (Kossuth-utca 31 számú) folyó évi Augusztus hó 6-án délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszéknél; feltételek megtekinthetők ugyanott és Dr. Kocsár Gábor ügyvéd ur irodájában Szent-anna u.

I-a Portland és Román cement legolcsóbban beszerezhető Fazekas Kálmán festék, zsiradék és petroleum kereskedőnél Hatvan-utca 4. Tessék meggyőződni!

Egy 6 gimnáziumot végzett fiu gyógyszer-tárba gyakorlati állást keres. Kossuth-utca 17.

Irnok kerestetik ügyvédi irodába (Piacz-utca 79. sz.) azonnali belépésre.

Költsey utca 11. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Kálmánzhey Mór ügyvédnél. Biedermann házban.

Keresek megvételre egy jó karban lévő fürdő-kádat önmelegítővel avagy anélkül Göczey István fűszerkereskedő Hunyady-utca 26.

Steiner Jakab városi állatorvos lakik, Csapó-utca 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 kr-ért, glase-kezt. k tisztítását jutányos árért vállalom. Péter utca 87. sz.

500 liter Sesta kerti bor eladó Péterfia-utca 65. szám alatt.

Uj vaskereskedés!!!

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, miszerint a

Piacz-utca 7. szám alatt (Vecsey ház), augusztus hóban

Vaskereskedést nyitok

Megfelelően gazdag raktárt rendezek be mindenféle rudvas, lemez, öntvény, konyha (sparherd), fegyverek, revolverek, töltények, gazdasági eszközök, lakatos, asztalos, ács, kerékgyártó, kovács, s minden más szakmába vágó különleges szerszámokban.

Fafaragványok, egyszerű és finom kivi elü butor vasalások és díszítések, épület vasalások, lőszerszám vereték és kellékek, asztalos lackáru padlófénymaz, bronzok, ecsetek, kőszőrü kövek, lombfűrészeti szerszámok és kellékek és mindenféle

háztartási eszközökben.

A midőn még kiemelem, hogy gondos és megbízható kiszolgálásra kiválóan nagy súlyt fektetek, kérem a tisztelt közönség bizalmát s hogy üzletemet becses látogatásával mielőbb szerencséltesse.

Debreczen, 1902 augusztus hó.

Kiváló tisztelettel:

Dávid Jakab.

HIRDETMÉNY.

Néhai Balogh Mihály volt debreczeni nyug. főmérnök, vállalkozó örökösének egyértelmű akarata szerint Balogh Mihály hagyatékához beletárolt nagymennyiségű építési anyagok és szerek u. m. állásfák, deszkák, gerendák stb. — különböző szerszámok, az örökösök képviselőinek közbenjöttel mellett nyilvános önkéntes árverésen fognak el adatni.

Az ezt venni szándékozók figyelmét azzal hívom fel, hogy az árverés foganatosítását f. é. aug. hó 7-én d. e. 9 órakor fogom a Balogh-féle téglagyár telepen megkezdeni s a következő napokon folytatni.

Dr. Mariska György hagyatéki zárgondnok.

100 aranyat egy poloskáért

mondják a nagyszájú németek. Én nem ígérek, de nem is adok, hanem, kinek lakásában vagy butoraiban poloska van, az forduljon bizalommal hozzám s az általam feltalált poloska irtóval tökéletesen kiirtom. Levélbeli meghívásokra elmegyek.

Schwartz Izsó, Debreczen,

Zugó-utca 5. szám.

Titoktartás biztosított.

Legolcsóbb és legnagyobb Czipő-áruház

Neumann Testvéreknél a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség becses figyelmét felhívni dusan felszerelt, házilag készített férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszintén ujjonnan érkezett divatos férfi és fiu kalapok,

valamint más uridivat cikkek nagy raktárunkra, mely cikkek feltűnő olcsó áraiban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Jánossy József és Társánál

Leszállított határozott áron beszerezhetőek:

Batistok, Zeffirek, áttörött mosó keilmék, Cosmanosi szintartó Indisch foulard szavana, Douches satinnok.

Több ezer méter maradékok féláron. Főtér, a főtőzsde mellett.

Építőknék!

Egy 34 m. hosszú, 7 m. mély teljesen jó karban levő

cserépfedeltű szin

(esetleg 3 részre osztható), építési faanyagok, ajtók, márványlapok, kőoszlopok, lépcsőkövek, szerszámok, kötelek és gépek jutányos áron eladó.

Értekezhetni az orsz. tanítói árva-ház melletti telepen a hol a tárgyak is megtekinthetők